

НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(НСЗУ)

просп. Степана Бандери, 19, м. Київ, 04073, тел.: (044) 426-67-77, (044) 290-06-91

E-mail: info@nszu.gov.ua, сайт: www.nszu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 42032422

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Голові Верховної ради України
Дмитру РАЗУМКОВУ

Народному депутату України
Олександру АЛКСІЙЧУКУ

Національна служба здоров'я України (далі – НСЗУ) розглянула лист Голови Верховної Ради України від 06.11.2020 № 11/10-331 про депутатський запит народного депутата України Аліксійчука О. В. від 05.11.2020 № 355-43/20 щодо забезпечення населення Здолбунівського району Рівненської області медичними послугами на 2021 рік та в межах компетенції повідомляє наступне.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Правові засади діяльності НСЗУ визначені, зокрема, Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» та Положенням про Національну службу здоров'я України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1101 (далі – Положення). Відповідно до вказаних нормативно-правових актів, НСЗУ є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я, який реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення.

Відповідно до пункту 3 Положення одним з основних завдань НСЗУ є виконання функцій замовника медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій.

На виконання цього завдання, відповідно до підпункту 4 пункту 4 Положення, НСЗУ, зокрема, укладає, змінює та припиняє договори про медичне обслуговування населення відповідно до Порядку укладення, зміни та припинення договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 (далі – Порядок).

Статтею 26 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів України» передбачено, що підприємства, установи та організації зобов'язані створювати умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю до об'єктів

фізичного оточення. Вимога у створенні умов для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю до громадських будинків і споруд була встановлена з моменту прийняття закону, а саме – з 21.03.1991 року.

Аналогічна вимога міститься у підпункті 6 пункту 13 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики», відповідно до якого, ліцензіат зобов'язаний, зокрема, забезпечити умови для вільного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями до приміщень. В Ліцензійних умовах ці вимоги також були встановлені з моменту набрання ними чинності, а саме – з 02.03.2016 року.

Поряд з цим, однією з вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 391, є наявність умов для медичного обслуговування та вільного доступу до будівель і приміщень надавача медичних послуг осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до законодавства.

Так, відповідно до підпункту 2 пункту 19 Типової форми договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. №410 (далі – договір), надавач зобов'язується, зокрема, відповідати вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, умовам закупівлі, у тому числі щодо доступності медичних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до законодавства.

Також, відповідно до підпункту 2 пункту 16 договору, НСЗУ має право, у тому числі, перевіряти відповідність надавача вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення, умовам закупівлі, у тому числі щодо доступності медичних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до законодавства.

Пунктом 2 постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. №410 «Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій» встановлено, що до 31 грудня 2020 р. заклад охорони здоров'я або фізична особа - підприємець, яка отримала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, що мають намір укласти договір з НСЗУ не подають сканованої копії документа, що підтверджує доступність будівлі та приміщення, в яких суб'єкт господарювання провадитиме свою діяльність, для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до будівельних норм і правил, виданого фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Таким чином, в черговий раз, вимога доступності до будівель надавача медичних послуг була встановлена 28.03.2018 з умовою про відтермінування подання підтверджуючих цю вимогу документів закладами охорони здоров'я або фізичними особами - підприємцями, які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики до 31.12.2020 року.

Відповідно до пункту 14 Порядку з 01.01.2021 пропозиція суб'єкта господарювання, який бажає укласти договір з НСЗУ на зазначених в оголошенні умовах, зокрема, повинна містити скановані копії документа, що підтверджує доступність будівлі та приміщення, в яких суб'єкт господарювання провадитиме свою діяльність, для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до будівельних норм і правил, виданого фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Так, будівля та приміщення закладу охорони здоров'я має відповідати вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд», що передбачають основні технічні вимоги доступу будівель для маломобільних груп населення.

Підтвердженням відповідності будівлі та приміщення вимогам є документ (висновок, експертний висновок, декларація про введення в експлуатацію або акт введення в експлуатацію (для нових будівель) тощо) щодо доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будівлі та приміщення, в яких суб'єкт господарювання провадитиме свою діяльність з медичної практики, відповідно до ДБН, який видається фахівцем з питань технічного обстеження будівель та споруд, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат.

Інформацію про експертів, включених до реєстру атестованих осіб, можна отримати, зокрема, на офіційному сайті Мінрегіонбуду за посиланням: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/building/reystestr-atestovanih-osib/>.

Згідно з частиною третьою статті 49 Конституції України держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Серед основних принципів охорони здоров'я, що визначені у статті 4 Основ законодавства України про охорону здоров'я є рівноправність громадян, демократизм і загальнодоступність медичної допомоги та інших послуг в сфері охорони здоров'я.

Відповідно до пунктів 2 та 5 частини першої статті 5 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» програма медичних гарантій базується на таких принципах, як: надання рівних державних гарантій для реалізації пацієнтами права на охорону здоров'я незалежно від віку, раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, зареєстрованого місця проживання, за ознакою мови або іншими ознаками; універсальність та справедливність доступу до необхідних медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій.

У статті 4 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» зазначено, що діяльність держави щодо осіб з інвалідністю виявляється у створенні правових, економічних, політичних, соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає, зокрема у виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів громадського призначення.

Статтею 9 Конвенції ООН про права людей з інвалідністю, яка ратифікована нашою державою і набрала чинності з 06.03.2010, встановлено для того щоб надати особам з інвалідністю можливість вести незалежний спосіб життя й усебічно брати участь у всіх аспектах життя, держави-учасниці вживають належних заходів для забезпечення особам з інвалідністю доступу нарівні з іншими до фізичного оточення, до транспорту, до інформації та зв'язку, зокрема інформаційно-комунікаційних технологій і систем, а також до інших об'єктів і послуг, відкритих або таких, що надаються населенню, як у міських, так і в сільських районах.

Відповідно до Концепції Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів на період до 2020 року», що затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2011 № 245-р на момент її прийняття національне законодавство не повною мірою відповідало вимогам конвенції та не забезпечувало в повному обсязі реалізацію особами з інвалідністю своїх прав у всіх сферах життєдіяльності. В Концепції вказано, що до цих проблем призвели такі фактори, як: «недостатній обсяг фінансування програм і заходів, що стосуються інвалідів та відсутність встановленої на законодавчому рівні відповідальності за порушення прав інвалідів».

Пунктами 10.4 та 12.3 Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 471 передбачена підтримка осіб з інвалідністю, підвищення рівня доступності та забезпечення прав осіб з інвалідністю, інтеграція осіб з інвалідністю в суспільне життя, усунення дискримінації за ознакою інвалідності; створення доступної та спроможної мережі спеціалізованих закладів охорони здоров'я для надання якісних медичних послуг, в тому числі дитячих медичних закладів.

При цьому заклади охорони здоров'я самостійно планують спрямування отриманих за надання послуг з медичного обслуговування населення коштів і таке планування повинно враховувати фінансування створення умов для забезпечення медичною допомогою усіх категорій населення. Також статтею 4 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють забезпеченню прав осіб з інвалідністю щодо включення до суспільного життя нарівні з іншими громадянами.

Встановлення в Порядку вимоги про подання суб'єктом господарювання після 31.12.2020 року для укладення договору з НСЗУ сканованих копій документа, що підтверджує доступність будівлі та приміщення для осіб з

інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а також встановлення в договорі повноважень НСЗУ перевіряти відповідність надавача медичних послуг вимогам щодо доступності медичних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення і зупиняти оплату у разі виявлення невідповідності таким вимогам, є діяльністю держави щодо створення правових та економічних умов для забезпечення прав осіб з інвалідністю на безперешкодне отримання медичних послуг нарівні з іншими громадянами.

Наголошуємо, що НСЗУ укладає договори про медичне обслуговування населення в інтересах третьої особи – пацієнта. НЗСУ зобов'язана дотримуватись вимог нормативно-правових актів для забезпечення прав пацієнта та отримання ними якісної медичної допомоги.

Додатково зазначаємо, що суб'єкти господарювання, з якими укладено договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, протягом строку дії такого договору зобов'язується, зокрема, відповідати вимогам щодо доступності медичних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до законодавства. У разі невідповідності надавача таким вимогам, відповідно до пункту 30 та із урахуванням підпункту 2 пункту 19 договору, НСЗУ має право зупинити оплату медичних послуг.

А тому, оскільки відповідно до умов договору, такий договір укладається на користь третіх осіб – пацієнтів, в частині надання їм медичних послуг, НСЗУ не підтримує запропоновану вами ініціативу про відтермінування зазначених вимог та вважає за неприпустиме нехтувати обов'язком забезпечувати доступність закладів охорони здоров'я для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Т.в.о. Голови

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

269708

Кореспонденти Віленський А. Б. Національна служба здоров'я України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 17640/5-03-20 від 20.11.2020
Реєстр. № та дата реєстрації 217794 від 23.11.2020
Арк./прим. 5/1
Стислий зміст Відповідь на депутатський запит на №11/10-331 щодо забезпечення населення Здолбунівського району Рівненської області медичними послугами на 2021 рік

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис